Publicat în Jurnalul Oficial L nr. 295 din 15-12-2023

REGULAMENTUL (UE) 2023/2832 AL COMISIEI

din 13 decembrie 2023

privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul ajutoarelor *de minimis* acordate întreprinderilor care prestează servicii de interes economic general

(Text cu relevanță pentru SEE)

Intrare în vigoare: 01/01/2024 (a se vedea art. 8)

Data încetării: 31/12/2030 (a se vedea art. 8)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 108 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (UE) 2015/1588 al Consiliului din 13 iulie 2015 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene anumitor categorii de ajutoare de stat orizontale ([1]), în special articolul 2 alineatul (1),

după consultarea Comitetului consultativ privind ajutoarele de stat,

întrucât:

(1) Finanțarea din partea statului care îndeplinește criteriile prevăzute la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene constituie ajutor de stat și trebuie notificată Comisiei în temeiul articolului 108 alineatul (3) din tratat. Cu toate acestea, în temeiul articolului 109 din tratat, Consiliul poate stabili categorii de ajutoare care sunt exceptate de la această obligație de notificare. În conformitate cu articolul 108 alineatul (4) din tratat, Comisia poate adopta regulamente în legătură cu aceste categorii de ajutoare de stat. În Regulamentul (UE) 2015/1588, Consiliul a decis, în conformitate cu articolul 109 din tratat, că ajutoarele *de minimis* (adică ajutoarele acordate unei întreprinderi unice pe o perioadă de timp specifică și care nu depășesc o anumită sumă fixă) ar putea constitui o astfel de categorie. Pe această bază, se consideră că ajutoarele *de minimis* nu îndeplinesc toate criteriile prevăzute la articolul 107 alineatul (1) din tratat și, prin urmare, nu fac obiectul procedurii de notificare.

(2) În numeroase decizii, Comisia a clarificat noțiunea de ajutor în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat. De asemenea, Comisia și-a prezentat politica privind un plafon *de minimis* sub care se poate considera că articolul 107 alineatul (1) din tratat nu se aplică.

(3) Experiența Comisiei în aplicarea normelor privind ajutoarele de stat acordate întreprinderilor care prestează servicii de interes economic general în sensul articolului 106 alineatul (2) din tratat a arătat că plafonul sub care avantajele acordate unor astfel de întreprinderi nu sunt susceptibile să afecteze schimburile comerciale dintre statele membre sau să denatureze concurența sau să amenințe denaturarea acesteia poate, în anumite cazuri, să difere de plafonul *de minimis* general stabilit în Regulamentul (UE) 2023/2831 al Comisiei ([2]). Într-adevăr, cel puțin o parte din aceste avantaje ar putea să constituie compensații pentru costurile suplimentare legate de prestarea unor servicii de interes economic general. În plus, multe activități care se califică drept servicii de interes economic general se desfășoară pe un teritoriu limitat. În temeiul articolului 2 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 360/2012 al Comisiei ([3]), ar trebui să se considere că ajutoarele acordate întreprinderilor care prestează un serviciu de interes economic general nu afectează schimburile comerciale dintre statele membre sau nu denaturează ori nu amenință să denatureze concurența, cu condiția ca valoarea totală a ajutoarelor acordate pentru prestarea unor servicii de interes economic general să nu depășească 500 000 EUR pe o perioadă de 3 ani fiscali.

(4) Din experiența dobândită prin aplicarea Regulamentului (UE) nr. 360/2012, este oportun să se adapteze normele *de minimis* privind ajutoarele pentru servicii de interes economic general pentru a reflecta unele din ajustările aduse Regulamentului *de minimis* general (UE) 2023/2831, cu scopul de a asigura coerența, luându-se totodată în considerare caracteristicile specifice ale serviciilor de interes economic general.

(5)

De asemenea, este oportună mărirea la 750 000 EUR a plafonului pentru valoarea ajutoarelor *de minimis* pentru servicii de interes economic general pe care o întreprindere unică le poate primi pe o perioadă de 3 ani din partea unui stat membru. Acest plafon ține seama de inflația înregistrată de la intrarea în vigoare a Regulamentului (UE) nr. 360/2012, precum și de evoluțiile așteptate în decursul perioadei de valabilitate a prezentului regulament. Plafonul respectiv este necesar pentru a se asigura că o măsură care face obiectul prezentului regulament poate fi considerată ca neavând niciun efect asupra schimburilor comerciale dintre statele membre și ca nedenaturând sau neamenințând să denatureze concurența.

(6) Ajutoarele de stat acordate de un stat membru ar trebui să fie luate în considerare chiar și atunci când sunt finanțate în totalitate sau parțial din resurse cu originea în Uniune, sub controlul statului membru respectiv. Nu ar trebui să fie posibil ca măsurile de ajutor care depășesc plafonul *de minimis* să fie împărțite în părți mai mici, astfel încât aceste părți să se încadreze în domeniul de aplicare al prezentului regulament.

(7) În sensul normelor de concurență prevăzute în tratat, prin „întreprindere” se înțelege orice entitate, fie aceasta persoană fizică sau persoană juridică, care desfășoară o activitate economică, indiferent de statutul său juridic și de modul în care este finanțată ([4]). Curtea de Justiție a Uniunii Europene a clarificat faptul că o entitate „care deține participații de control într-o societate” și care „exercită efectiv acest control intervenind direct sau indirect în gestionarea acesteia” trebuie considerată ca participând la activitatea economică a societății respective. Prin urmare, entitatea însăși trebuie considerată o întreprindere în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat ([5]). Curtea de Justiție a hotărât că toate entitățile care sunt controlate (din punct de vedere juridic sau *de facto*) de către aceeași entitate trebuie considerate o întreprindere unică ([6]).

(8) În scopul asigurării securității juridice și al reducerii sarcinii administrative, prezentul regulament ar trebui să prevadă o listă clară și exhaustivă de criterii cu ajutorul cărora să se stabilească dacă două sau mai multe întreprinderi dintr-un același stat membru ar trebui considerate o întreprindere unică. Dintre criteriile consacrate pentru definirea „întreprinderilor asociate” în cadrul definiției întreprinderilor mici sau mijlocii (IMM-uri) din Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei ([7]) și din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei ([8]), Comisia a selectat criteriile adecvate scopului prezentului regulament. Criteriile ar trebui să fie aplicabile, având în vedere domeniul de aplicare al prezentului regulament, atât IMM-urilor, cât și întreprinderilor mari și ar trebui să asigure faptul că un grup de întreprinderi asociate este considerat o întreprindere unică pentru aplicarea regulii *de minimis*. Cu toate acestea, astfel cum se recunoaște la articolul 14 din tratat, serviciile de interes economic general ocupă un loc special în cadrul valorilor comune ale Uniunii și au un rol special în promovarea coeziunii sociale și teritoriale. Serviciile de interes economic general ar trebui să răspundă cât mai mult posibil nevoilor utilizatorilor, iar statele membre ar trebui să poată răspunde acestor nevoi în modul cel mai adecvat, luând în considerare specificitatea fiecărui stat membru în ceea ce privește, în special, furnizarea de servicii sociale. Din acest motiv, întreprinderile care prestează servicii de interes economic general și care nu au nicio relație între ele, cu excepția faptului că fiecare dintre ele are o legătură directă cu același organism public sau aceleași organisme publice ori aceeași entitate non-profit sau aceleași entități non-profit, nu ar trebui să fie tratate ca fiind întreprinderi asociate. Ar trebui, așadar, să se țină seama de situația specifică a întreprinderilor controlate de același organism public sau de aceleași organisme publice ori de aceeași entitate non-profit sau aceleași entități nonprofit, fiecare putând avea putere de decizie în mod independent.

(9) Prezentul regulament ar trebui să se aplice numai în cazul ajutoarelor acordate pentru prestarea unui serviciu de interes economic general. Prin urmare, întreprinderii beneficiare ar trebui să îi fie încredințată în scris sau în format electronic prestarea serviciului de interes economic general pentru care se acordă ajutoarele. Deși actul de atribuire ar trebui să informeze întreprinderea cu privire la serviciul de interes economic general în legătură cu care se acordă ajutorul, acesta nu trebuie să cuprindă neapărat toate informațiile detaliate prevăzute la articolul 4 din Decizia 2012/21/UE a Comisiei ([9]).

(10) Având în vedere normele speciale care se aplică sectoarelor de producție primară (în special de producție primară de produse agricole, precum și de producție primară de produse de pescuit și acvacultură), faptul că întreprinderilor din aceste sectoare li se încredințează rareori prestarea de servicii de interes economic general și riscul ca ajutoarele care au valori mai mici decât plafonul stabilit în prezentul regulament să poată totuși îndeplini criteriile prevăzute la articolul 107 alineatul (1) din tratat, prezentul regulament nu ar trebui să se aplice sectoarelor respective.

(11) Având în vedere similaritățile dintre prelucrarea și comercializarea produselor agricole și a produselor neagricole, prezentul regulament ar trebui să se aplice prelucrării și comercializării produselor agricole, dacă sunt îndeplinite anumite condiții. Activitățile desfășurate în ferme, necesare pentru pregătirea unui produs pentru prima vânzare (de exemplu, recoltarea; tăierea și treierarea cerealelor sau ambalarea ouălor) sau prima vânzare către revânzători sau prelucrători nu ar trebui considerate prelucrare și comercializare în acest sens și, prin urmare, prezentul regulament nu ar trebui să se aplice acestor activități.

(12) De asemenea, având în vedere natura activităților de prelucrare și comercializare a produselor pescărești și de acvacultură și asemănările dintre aceste activități și alte activități de prelucrare și comercializare, prezentul regulament ar trebui să se aplice întreprinderilor care își desfășoară activitatea în domeniul prelucrării și comercializării produselor pescărești și de acvacultură, sub rezerva îndeplinirii anumitor condiții. În acest sens, nici activitățile desfășurate în ferme sau la bord

necesare pentru pregătirea unui animal sau a unei plante pentru prima vânzare (inclusiv tăierea, filetarea sau congelarea), nici prima vânzare către revânzători sau prelucrători nu ar trebui considerate prelucrare sau comercializare și, prin urmare, prezentul regulament nu ar trebui să se aplice acestor activități.

(13) Curtea de Justiție a Uniunii Europene a stabilit că, în cazul în care Uniunea a adoptat o reglementare privind instituirea unei organizări comune a piețelor într-un anumit sector agricol, statele membre au obligația să se abțină de la adoptarea oricărei măsuri care ar putea să îi aducă atingere sau să creeze excepții de la aceasta ([10]). Din acest motiv, prezentul regulament nu ar trebui să se aplice ajutoarelor a căror valoare este fixată pe baza prețului sau a cantității de produse cumpărate sau introduse pe piață în sectorul agricol. De asemenea, prezentul regulament nu ar trebui să se aplice nici măsurilor de sprijin legate de o obligație de împărțire a ajutorului cu producătorii agricoli primari. Aceste principii se aplică, de asemenea, sectorului pescuitului și acvaculturii.

(14) Prezentul regulament nu ar trebui să se aplice ajutoarelor pentru export sau ajutoarelor condiționate de utilizarea preferențială a bunurilor sau serviciilor naționale față de bunurile sau serviciile importate. În mod concret, prezentul regulament nu ar trebui să se aplice ajutoarelor destinate înființării și exploatării unei rețele de distribuție în alte state membre sau în țări terțe. Curtea de Justiție a Uniunii Europene a statuat că Regulamentul (CE) nr. 1998/2006 al Comisiei ([11]),„nu exclude orice ajutor care ar putea avea un efect asupra exporturilor, ci numai pe acelea care au drept obiect direct, chiar prin forma pe care o îmbracă, susținerea vânzărilor într-un alt stat” și că „un ajutor pentru investiții, cu condiția să nu fie, într-o formă sau alta, determinat, în principiul și în valoarea sa, prin cantitatea de produse exportate, nu se numără printre «ajutoarele destinate activităților legate de export», în sensul articolului 1 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul (CE) nr. 1998/2006 și nu intră, așadar, în domeniul de aplicare al acestei dispoziții, chiar dacă investițiile susținute astfel permit dezvoltarea de produse destinate exportului” ([12]). Ajutoarele destinate acoperirii costurilor de participare la târguri comerciale sau a costurilor aferente studiilor ori serviciilor de consultanță necesare pentru lansarea unui produs nou sau existent pe o piață nouă într-un alt stat membru sau într-o țară terță nu constituie, în general, ajutoare la export.

(15) Perioada de 3 ani care trebuie luată în considerare în sensul prezentului regulament ar trebui evaluată în mod continuu. Pentru fiecare nou ajutor *de minimis* acordat, trebuie luată în considerare valoarea totală a ajutoarelor *de minimis* acordate în ultimii 3 ani.

(16) În cazul în care o întreprindere își desfășoară activitatea într-unul din sectoarele excluse din domeniul de aplicare al prezentului regulament, precum și în alte sectoare sau domenii de activitate, prezentul regulament ar trebui să se aplice acestor alte sectoare sau domenii de activitate, cu condiția ca statul membru în cauză să se asigure, prin mijloace adecvate, cum ar fi separarea activităților sau separarea conturilor, că activitățile din sectoarele excluse nu beneficiază de ajutoare *de minimis*. Același principiu ar trebui să se aplice și în cazul unei întreprinderi care își desfășoară activitatea în sectoare în care se aplică plafoane *de minimis* mai scăzute. Dacă o întreprindere nu poate asigura faptul că activitățile corespunzătoare sectoarelor în cazul cărora se aplică plafoane *de minimis* mai scăzute beneficiază de ajutoare *de minimis* doar în limita acestor plafoane mai scăzute, atunci ar trebui să se aplice plafonul cel mai scăzut tuturor activităților pe care le desfășoară întreprinderea.

(17) Ar trebui să se stabilească norme care să asigure că nu este posibilă eludarea intensităților maxime ale ajutoarelor prevăzute în regulamentele relevante privind ajutoarele de stat sau în deciziile relevante ale Comisiei. De asemenea, ar trebui stabilite norme clare privind cumularea.

(18) Prezentul regulament nu exclude posibilitatea ca o măsură să nu fie considerată ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat din alte motive decât cele prevăzute de prezentul regulament, de exemplu din cauza faptului că măsura respectă principiul operatorului în economia de piață sau a faptului că măsura nu implică un transfer de resurse de stat. În special, o finanțare din partea Uniunii gestionată la nivel central de către Comisie care nu este controlată, direct sau indirect, de statul membru nu constituie ajutor de stat și nu ar trebui să fie luată în considerare atunci când se stabilește dacă plafonul prevăzut în prezentul regulament este depășit.

(19) Prezentul regulament nu acoperă toate situațiile în care o măsură nu poate avea niciun efect asupra schimburilor comerciale dintre statele membre și nu poate denatura sau amenința să denatureze concurența. Pot exista situații în care un beneficiar furnizează bunuri sau servicii într-o zonă limitată (de exemplu, într-o regiune insulară sau ultraperiferică) dintr-un stat membru și este puțin probabil ca beneficiarul respectiv să atragă clienți din alte state membre și nu se putea anticipa că măsura urma să aibă un efect mai mult decât marginal asupra condițiilor de investiții sau de stabilire transfrontaliere. Astfel de măsuri ar trebui evaluate de la caz la caz.

(20) Prezentul regulament nu ar trebui să afecteze aplicarea Regulamentului (UE) 2023/2831 în cazul întreprinderilor care prestează servicii de interes economic general. Statele membre ar trebui să dispună în continuare de libertatea de a se baza fie pe prezentul regulament, fie pe Regulamentul (UE) 2023/2831 în ceea ce privește ajutoarele acordate pentru prestarea unor servicii de interes economic general.

(21)

În hotărârea Altmark ([13]), Curtea de Justiție a identificat o serie de condiții care trebuie îndeplinite astfel încât compensațiile acordate pentru prestarea unui serviciu de interes economic general să nu constituie ajutoare de stat. Aceste condiții oferă asigurarea că o compensație limitată la costurile nete suportate de o întreprindere eficientă pentru prestarea unui serviciu de interes economic general nu constituie un ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat. În cazul nerespectării acestor condiții, compensația constituie un ajutor de stat care poate fi declarat compatibil în baza normelor aplicabile ale Uniunii. Pentru a evita aplicarea prezentului regulament cu scopul de a eluda condițiile identificate în hotărârea Altmark și pentru a evita ca ajutoarele *de minimis* acordate în conformitate cu prezentul regulament să afecteze schimburile comerciale din cauza cumulării cu alte compensații pentru același serviciu de interes economic general, ajutoarele *de minimis* acordate în temeiul prezentului regulament nu ar trebui să fie cumulate cu nicio altă compensație pentru același serviciu, indiferent dacă acestea constituie sau nu ajutoare de stat în termenii hotărârii Altmark sau ajutoare de stat compatibile în temeiul Deciziei 2012/21/UE sau al Comunicării Comisiei – Cadrul Uniunii Europene pentru ajutoarele de stat sub forma compensațiilor pentru obligația de serviciu public ([14]).

(22) Pentru asigurarea transparenței, a egalității de tratament și a monitorizării eficace, prezentul regulament ar trebui să se aplice doar ajutoarelor *de minimis* în cazul cărora este posibilă calcularea *ex ante* a echivalentului subvenție brută exact, fără să fie necesară o evaluare a riscurilor („ajutoare *de minimis* transparente”). Un astfel de calcul exact este posibil, de exemplu, în cazul granturilor, al subvențiilor pentru rata dobânzii, al scutirilor fiscale plafonate sau al altor instrumente care prevăd o limită maximă ce poate să ofere asigurarea că nu se depășește plafonul relevant. Stabilirea unei limite maxime înseamnă că, atât timp cât cuantumul exact al ajutorului nu este cunoscut, statul membru trebuie să presupună că suma este egală cu limita maximă pentru măsură pentru a se asigura că mai multe măsuri de ajutor nu depășesc, împreună, plafonul prevăzut în prezentul regulament și să aplice normele privind cumularea.

(23) În scopul asigurării transparenței, a egalității de tratament și a aplicării corecte a plafonului *de minimis*, toate statele membre ar trebui să aplice aceeași metodă de calcul la calcularea valorii totale a ajutorului acordat. Pentru simplificarea calculelor, valoarea ajutoarelor acordate sub altă formă decât cea a subvențiilor în numerar ar trebui convertită în echivalent subvenție brută. Calcularea echivalentului subvenție brută al altor tipuri de ajutoare transparente decât granturile și ajutoarele care pot fi plătite în mai multe tranșe necesită folosirea ratelor dobânzii care predomină pe piață la data acordării ajutoarelor respective. Pentru a facilita o aplicare uniformă, transparentă și simplă a normelor privind ajutoarele de stat, ratele practicate pe piață aplicabile în sensul prezentului regulament ar trebui să fie ratele de referință stabilite în concordanță cu Comunicarea Comisiei privind revizuirea metodei de stabilire a ratelor de referință și de scont ([15]).

(24) Ajutoarele care constau în împrumuturi, inclusiv ajutoarele *de minimis* pentru finanțare de risc care iau forma unor împrumuturi, ar trebui considerate ajutoare *de minimis* transparente atunci când echivalentul subvenție brută s-a calculat pe baza ratelor dobânzii în vigoare pe piață la momentul acordării ajutoarelor. Pentru a se simplifica tratamentul aplicat împrumuturilor mici de scurtă durată, este necesar să se stabilească o regulă clară și ușor de aplicat, care să țină seama atât de cuantumul împrumutului, cât și de durata acestuia. Împrumuturile care sunt acoperite prin garanții reale reprezentând cel puțin 50 % din împrumut și care nu depășesc fie suma de 3 750 000 EUR și o durată de 5 ani, fie suma de 1 875 000 EUR și o durată de 10 ani pot fi considerate ca având un echivalent subvenție brută care nu depășește plafonul *de minimis*. Această considerație se bazează pe experiența Comisiei și ține seama atât de inflația înregistrată de la intrarea în vigoare a Regulamentului (UE) nr. 360/2012, cât și de evoluțiile estimate ale inflației în perioada de aplicare a prezentului regulament. Date fiind dificultățile în ceea ce privește stabilirea echivalentului subvenție brută în cazul ajutoarelor acordate întreprinderilor care s-ar putea să nu fie capabile să restituie împrumutul (de exemplu, deoarece întreprinderea face obiectul unei proceduri colective de insolvență sau deoarece îndeplinește criteriile prevăzute în dreptul intern pentru a fi supusă unei proceduri colective de insolvență deschise la cererea creditorilor săi), această regulă nu ar trebui să se aplice unor asemenea întreprinderi.

(25) Ajutoarele care constau în injecții de capital nu ar trebui considerate ajutoare *de minimis* transparente, cu excepția cazului în care valoarea totală a injecției de capital din sectorul public nu depășește plafonul *de minimis*. Ajutoarele care constau în măsuri de finanțare de risc care iau forma unor investiții de capital sau cvasicapital, astfel cum se menționează în Orientările privind finanțarea de risc ([16]), nu ar trebui să fie considerate ajutoare *de minimis* transparente, cu excepția cazurilor în care măsura în cauză furnizează capital care nu depășește plafonul *de minimis*.

(26) Ajutoarele care constau în garanții, inclusiv ajutoarele *de minimis* pentru finanțare de risc care iau forma unor garanții, ar trebui considerate transparente dacă echivalentul subvenție brută a fost calculat pe baza primelor de siguranță („safe harbour”) stabilite în comunicarea Comisiei pentru respectivul tip de întreprindere ([17]). Prezentul regulament ar trebui să prevadă norme clare care să țină seama atât de valoarea împrumutului aferent, cât și de durata garanției. Stabilirea unor norme clare ar trebui să contribuie la simplificarea tratamentului garanțiilor de scurtă durată care garantează până la 80 % dintr-un împrumut relativ mic, în cazul în care pierderile sunt suportate în mod proporțional și în același mod de către creditor și de către garant, iar recuperările nete generate de recuperarea împrumutului din garanțiile puse la dispoziție de debitor reduc proporțional pierderile suportate de creditor și de garant. Aceste norme nu ar trebui să se aplice garanțiilor

aferente operațiunilor subiacente care nu constituie împrumuturi, cum ar fi garanțiile aferente operațiunilor cu capital propriu. Pe baza experienței Comisiei și având în vedere inflația înregistrată de la intrarea în vigoare a Regulamentului (UE) nr. 360/2012 și evoluțiile estimate ale inflației în perioada de valabilitate a prezentului regulament, garanția ar trebui considerată ca având un echivalent subvenție brută care nu depășește plafonul *de minimis* în cazul în care (i) garanția nu depășește 80 % din împrumutul subiacent; (ii) suma garantată nu depășește 5 625 000 EUR și (iii) durata garanției nu depășește 5 ani. Același lucru este valabil în cazul în care (i) garanția nu depășește 80 % din împrumutul subiacent; (ii) suma garantată nu depășește 2 813 036 EUR și (iii) durata garanției nu depășește 10 ani.

(27) În plus, statele membre pot utiliza o metodă pentru calcularea echivalentului subvenție brută al garanției care a fost notificată Comisiei în temeiul unui alt regulament al Comisiei din domeniul ajutoarelor de stat aplicabil la acel moment și care a fost acceptată de Comisie ca respectând Comunicarea privind garanțiile ([18]) sau orice comunicare ulterioară. Statele membre pot proceda astfel numai dacă metoda acceptată se referă în mod explicit la tipul de garanție și la tipul de operațiune subiacentă în cauză ca parte a aplicării prezentului regulament.

(28) După ce primește o notificare din partea unui stat membru, Comisia ar trebui să examineze dacă o măsură care nu constă într-un grant, într-un împrumut, într-o garanție ori într-o injecție de capital sau o măsură de finanțare de risc care ia forma unei investiții de capital sau de cvasicapital, a unei scutiri fiscale plafonate sau a altor instrumente care prevăd o limită maximă conduce la un echivalent subvenție brută care nu depășește plafonul *de minimis* și care, prin urmare, s-ar putea încadra în domeniul de aplicare al prezentului regulament.

(29) Comisia are datoria de a se asigura că normele privind ajutoarele de stat sunt respectate și sunt conforme cu principiul cooperării loiale prevăzut la articolul 4 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană. Statele membre ar trebui să faciliteze îndeplinirea acestei sarcini prin instituirea instrumentelor necesare pentru a se asigura că valoarea totală a ajutoarelor *de minimis* acordate unei întreprinderi unice pentru prestarea unor servicii de interes economic general în temeiul regulii *de minimis* nu depășește plafonul global admisibil. Statele membre ar trebui să monitorizeze ajutoarele acordate pentru a se asigura că plafonul prevăzut în prezentul regulament nu este depășit și că se respectă normele privind cumularea. Pentru a respecta această obligație, statele membre ar trebui să furnizeze informații complete privind ajutoarele *de minimis* acordate într-un registru central la nivel național sau la nivelul Uniunii, cel târziu începând de la 1 ianuarie 2026, și să verifice dacă orice nouă acordare de ajutoare nu depășește plafonul prevăzut în prezentul regulament. Registrul central va contribui la reducerea sarcinii administrative pentru întreprinderi. Întreprinderile nu vor mai fi obligate, în temeiul prezentului regulament, să urmărească și să declare orice alt ajutor *de minimis* primit, din moment ce registrul central conține date pentru o perioadă de 3 ani. În sensul prezentului regulament, controlul respectării plafonului prevăzut în prezentul regulament se bazează, în principiu, pe informațiile incluse în registrul central.

(30) Fiecare stat membru poate institui un registru central național. Registrele centrale naționale existente care îndeplinesc cerințele stabilite în prezentul regulament pot fi utilizate în continuare. Comisia va institui un registru central la nivelul Uniunii, care poate fi utilizat de statele membre începând cu 1 ianuarie 2026.

(31) Având în vedere sarcina administrativă și obstacolele de reglementare care constituie o problemă pentru majoritatea IMM-urilor și ținta urmărită de Comisie de a reduce cu 25 % sarcina care decurge din cerințele de raportare ([19]), registrele centrale ar trebui instituite astfel încât să se reducă sarcina administrativă. Bunele practici administrative, cum ar fi cele prevăzute în Regulamentul privind portalul digital unic ([20]), pot fi utilizate ca referință pentru înființarea și operarea registrului central la nivelul Uniunii și ale registrelor centrale naționale.

(32) Normele în materie de transparență vizează îmbunătățirea conformității, sporirea responsabilității, evaluarea *inter pares* și, în ultimă instanță, creșterea eficacității cheltuielilor publice. Publicarea, într-un registru central, a numelui beneficiarului ajutorului servește interesului legitim al transparenței prin furnizarea de informații către public cu privire la utilizarea fondurilor statelor membre. Aceasta nu aduce atingere în mod nejustificat dreptului beneficiarilor la protecția datelor lor cu caracter personal, atât timp cât publicarea în registrul central a datelor cu caracter personal respectă normele Uniunii privind protecția datelor ([21]). Statele membre ar trebui să aibă opțiunea de a pseudonimiza intrări specifice atunci când acest lucru este necesar pentru a respecta normele Uniunii privind protecția datelor.

(33) Prezentul regulament ar trebui să stabilească un set de condiții care să garanteze că orice măsură care intră în domeniul de aplicare al prezentului regulament poate fi considerată ca neavând niciun efect asupra schimburilor comerciale dintre statele membre și ca nedenaturând sau neamenințând să denatureze concurența. Din acest motiv, prezentul regulament ar trebui să se aplice și ajutoarelor acordate înainte de intrarea sa în vigoare, în cazul în care sunt îndeplinite toate condițiile stabilite în regulament. În mod similar, ajutoarele care respectau criteriile prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 360/2012, acordate între 29 aprilie 2012 și 31 decembrie 2023, ar trebui să fie considerate ca fiind scutite de obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat.

(34)

Având în vedere frecvența cu care este necesar, în general, să se revizuiască politica în materie de ajutoare de stat, perioada de aplicare a prezentului regulament ar trebui limitată. Prezentul regulament înlocuiește Regulamentul (UE) nr. 360/2012 la expirarea acestuia.

(35) În cazul în care perioada de aplicare a prezentului regulament expiră fără să fi fost prelungită, statele membre ar trebui să beneficieze de o perioadă de adaptare de 6 luni în ceea ce privește ajutoarele *de minimis* care fac obiectul prezentului regulament,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Domeniul de aplicare

(1) Prezentul regulament se aplică ajutoarelor acordate întreprinderilor care prestează un serviciu de interes economic general din toate sectoarele, cu excepția:

(a) ajutoarelor acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în domeniul producției primare de produse pescărești și de acvacultură;

(b) ajutoarelor acordate întreprinderilor care desfășoară activități de prelucrare și comercializare a produselor pescărești și de acvacultură, în cazul în care cuantumul ajutoarelor este stabilit pe baza prețului sau a cantității de produse achiziționate sau introduse pe piață;

(c) ajutoarelor acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în domeniul producției primare de produse agricole;

(d) ajutoarelor acordate întreprinderilor care desfășoară activități de prelucrare și comercializare a produselor agricole, în unul din următoarele cazuri:

(i) atunci când valoarea ajutoarelor este stabilită pe baza prețului sau a cantității unor astfel de produse achiziționate de la producători primari sau introduse pe piață de întreprinderile respective;

(ii) atunci când ajutoarele sunt condiționate de transferarea lor parțială sau integrală către producătorii primari;

(e) ajutoarelor acordate activităților legate de export către țări terțe sau către alte state membre, respectiv ajutoarelor direct legate de cantitățile exportate, ajutoarelor destinate înființării și funcționării unei rețele de distribuție sau destinate altor cheltuieli curente legate de activitatea de export;

(f) ajutoarelor condiționate de utilizarea preferențială a bunurilor și serviciilor naționale față de bunurile și serviciile importate.

(2) În cazul în care o întreprindere își desfășoară activitatea atât într-unul din sectoarele menționate la alineatul (1) literele (a), (b), (c) sau (d), cât și într-unul sau mai multe din celelalte sectoare incluse în domeniul de aplicare al prezentului regulament sau desfășoară alte activități incluse în domeniul de aplicare al prezentului regulament, prezentul regulament se aplică ajutoarelor acordate pentru aceste din urmă sectoare sau activități, cu condiția ca statul membru în cauză să se asigure, prin mijloace corespunzătoare, precum separarea activităților sau distincția între conturi, că activitățile desfășurate în sectoarele excluse din domeniul de aplicare al prezentului regulament nu beneficiază de ajutoare *de minimis* acordate în conformitate cu prezentul regulament.

Articolul 2

Definiții

(1) În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

(a) „produse agricole” înseamnă produsele enumerate în anexa I la tratat, cu excepția produselor pescărești și de acvacultură care se încadrează în domeniul de aplicare al Regulamentului (UE) nr. 1379/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ([22]);

(b) „producție agricolă primară” înseamnă producția de produse ale solului și ale creșterii animalelor, enumerate în anexa I la tratat, fără a se efectua nicio altă operațiune de modificare a naturii produselor respective;

(c) „prelucrarea produselor agricole” înseamnă orice operațiune efectuată asupra unui produs agricol care are drept rezultat un produs care este tot un produs agricol, cu excepția activităților desfășurate în exploatațiile agricole necesare în vederea pregătirii unui produs de origine animală sau vegetală pentru prima vânzare;

(d) „comercializare de produse agricole” înseamnă deținerea sau expunerea unui produs agricol în vederea vânzării, a punerii în vânzare, a livrării sau a oricărei alte forme de introducere pe piață, cu excepția primei vânzări de către un producător primar

către revânzători sau prelucrători și a oricărei alte activități de pregătire a produsului în vederea primei vânzări; o vânzare efectuată de un producător primar către consumatorii finali este considerată comercializare de produse agricole în cazul în care se desfășoară în spații separate, rezervate acestui scop.

(e) „produse pescărești și de acvacultură" înseamnă produsele definite la articolul 5 literele (a) și (b) din Regulamentul (UE) nr. 1379/2013;

(f) „producția primară de produse pescărești și de acvacultură" înseamnă toate operațiunile legate de pescuitul, creșterea sau cultivarea organismelor acvatice, precum și activitățile desfășurate în ferme sau la bord necesare pentru pregătirea unui animal sau a unei plante pentru prima vânzare, inclusiv tranșarea, filetarea sau congelarea, și prima vânzare către revânzători sau prelucrători;

(g) „prelucrarea și comercializarea produselor pescărești și de acvacultură" înseamnă toate operațiunile, inclusiv manipularea, tratarea și transformarea, efectuate după momentul debarcării – sau al recoltării, în cazul acvaculturii – care au ca rezultat un produs prelucrat, precum și distribuția acestuia;

(h) „entitate non-profit" înseamnă o entitate, indiferent de statutul său juridic (organizată în temeiul dreptului public sau privat) sau de modul său de finanțare, al cărei scop principal este de a îndeplini sarcini sociale, care reinvestește orice profit dobândit și care se angajează în principal în activități necomerciale. În cazul în care desfășoară și activități comerciale, entitatea trebuie să asigure distincția între conturi pentru finanțarea, costurile și veniturile activităților comerciale respective separat de activitățile necomerciale.

(2) În sensul prezentului regulament, „întreprindere unică" înseamnă toate întreprinderile între care există cel puțin una dintre relațiile următoare:

(a) o întreprindere deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților unei alte întreprinderi;

(b) o întreprindere are dreptul de a numi sau de a revoca majoritatea membrilor organelor de administrare, de conducere sau de supraveghere ale unei alte întreprinderi;

(c) o întreprindere are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra altei întreprinderi în temeiul unui contract încheiat cu întreprinderea în cauză sau în temeiul unei prevederi din actul constitutiv sau din statutul acesteia;

(d) o întreprindere care este acționar sau asociat al unei alte întreprinderi și care controlează singură, în baza unui acord cu alți acționari sau asociați ai acelei întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților întreprinderii respective.

Întreprinderile care întrețin, prin intermediul uneia sau al mai multor întreprinderi, oricare din relațiile la care se face referire la literele (a)-(d) sunt considerate la rândul lor întreprinderi unice. Cu toate acestea, întreprinderile care prestează servicii de interes economic general și care nu au nicio relație între ele, cu excepția faptului că fiecare dintre ele are o legătură directă cu același organism public sau aceleași organisme publice ori aceeași entitate non-profit sau aceleași entități non-profit, nu sunt tratate ca fiind o întreprindere unică în sensul prezentului regulament.

Articolul 3

***Ajutoare* de minimis**

(1) Se consideră că măsurile de ajutor acordate întreprinderilor pentru prestarea unor servicii de interes economic general nu întrunesc toate criteriile prevăzute la articolul 107 alineatul (1) din tratat și, prin urmare, nu sunt supuse obligației de notificare prevăzute la articolul 108 alineatul (3) din tratat dacă îndeplinesc condițiile stabilite în prezentul regulament.

(2) Valoarea totală a ajutoarelor *de minimis* acordate per stat membru unei întreprinderi unice care prestează servicii de interes economic general nu trebuie să depășească 750 000 EUR în nicio perioadă de 3 ani.

(3) Ajutoarele *de minimis* se consideră acordate în momentul în care întreprinderii îi este conferit dreptul legal de a primi ajutoarele în temeiul regimului juridic național aplicabil, indiferent de data la care ajutoarele *de minimis* sunt plătite întreprinderii respective.

(4) Plafonul prevăzut la alineatul (2) se aplică indiferent de forma ajutoarelor *de minimis* sau de obiectivul urmărit prin acestea și indiferent dacă ajutorul acordat de statul membru este finanțat în totalitate sau parțial din resurse cu originea în Uniune.

(5) În scopul aplicării plafonului prevăzut la alineatul (2), ajutoarele se exprimă ca grant în numerar. Toate cifrele folosite exprimă valori brute, adică înainte de deducerea impozitului sau a altor taxe. În cazul în care ajutorul este acordat sub altă formă decât cea a unui grant, valoarea ajutorului este egală cu echivalentul subvenție brută.

(6) Ajutoarele care pot fi plătite în mai multe tranșe se actualizează la valoarea lor la data acordării. Rata dobânzii care trebuie aplicată în scopul actualizării este rata de actualizare aplicabilă la data acordării ajutoarelor.

(7) În cazul în care, prin acordarea unor noi ajutoare *de minimis* pentru servicii de interes economic general, s-ar depăși plafonul prevăzut la alineatul (2), respectivele ajutoare noi nu beneficiază de dispozițiile prezentului regulament.

(8) În cazul fuziunilor sau al achizițiilor, pentru a se stabili dacă orice nou ajutor *de minimis* acordat întreprinderii noi sau întreprinderii care achiziționează depășește plafonul prevăzut la alineatul (2), se iau în considerare toate ajutoarele *de minimis* anterioare acordate oricăreia dintre întreprinderile care fuzionează. Ajutoarele *de minimis* acordate legal înainte de fuziune sau achiziție rămân legale.

(9) În cazul în care o întreprindere se împarte în două sau mai multe întreprinderi separate, ajutoarele *de minimis* acordate înainte de separare se alocă întreprinderii care a beneficiat de ele, aceasta fiind, în principiu, întreprinderea care preia activitățile pentru care au fost utilizate ajutoarele *de minimis*. În cazul în care o astfel de alocare nu este posibilă, ajutoarele *de minimis* se alocă proporțional pe baza valorii contabile a capitalului propriu al noilor întreprinderi la data efectivă a separării.

Articolul 4

Calcularea echivalentului subvenție brută

(1) Prezentul regulament se aplică numai ajutoarelor pentru care este posibilă calcularea *ex ante* cu exactitate a echivalentului subvenție brută pentru ajutoare, fără a fi necesară efectuarea unei evaluări a riscurilor („ajutoare *de minimis* transparente”).

(2) Ajutoarele care constau în granturi sau subvenții la dobândă se consideră ajutoare *de minimis* transparente.

(3) Ajutoarele care constau în împrumuturi sunt considerate ajutoare *de minimis* transparente dacă:

(a) beneficiarul nu face obiectul unei proceduri colective de insolvență și nici nu îndeplinește criteriile prevăzute în dreptul intern pentru a fi supus unei proceduri colective de insolvență deschise la cererea creditorilor săi. În cazul unei întreprinderi mari, beneficiarul se află într-o situație comparabilă cu cea pentru care se conferă un rating de credit de cel puțin „B-” și fie

(b) împrumutul este garantat cu garanții reale care acoperă cel puțin 50 % din împrumut, iar împrumutul este fie de 3 750 000 EUR pe o perioadă de 5 ani, fie de 1 875 000 EUR pe o perioadă de 10 ani; dacă un împrumut este mai mic decât aceste sume sau se acordă pentru o perioadă de mai puțin de 5, respectiv 10 ani, echivalentul subvenție brută al împrumutului se calculează ca procentaj corespunzător din plafonul prevăzut la articolul 3 alineatul (2) din prezentul regulament, fie

(c) echivalentul subvenție brută a fost calculat pe baza ratei de referință aplicabile în momentul acordării grantului.

(4) Ajutoarele care constau în injecții de capital sunt considerate ajutoare *de minimis* transparente numai dacă valoarea totală a injecției de capital din sectorul public nu depășește plafonul prevăzut la articolul 3 alineatul (2).

(5) Ajutoarele care constau în măsuri de finanțare de risc care iau forma unor investiții de capital sau cvasicapital sunt considerate ajutoare *de minimis* transparente numai dacă, pentru o întreprindere unică, capitalul furnizat nu depășește plafonul prevăzut la articolul 3 alineatul (2).

(6) Ajutoarele care constau în garanții sunt considerate ajutoare *de minimis* transparente dacă:

(a) beneficiarul nu face obiectul unei proceduri colective de insolvență și nici nu îndeplinește criteriile prevăzute în dreptul intern pentru a fi supus unei proceduri colective de insolvență deschise la cererea creditorilor săi. În cazul unei întreprinderi mari, beneficiarul se află într-o situație comparabilă cu cea pentru care se conferă un rating de credit de cel puțin „B-” și fie

(b) garanția nu depășește în niciun moment 80 % din împrumutul subiacent, pierderile sunt suportate proporțional și în același mod de către creditor și de către garant, recuperările nete generate de recuperarea împrumutului din garanțiile puse la dispoziție de debitor reduc proporțional pierderile suportate de creditor și de garant și fie suma garantată este de 5 625 000 EUR, iar durata garanției este de 5 ani, fie suma garantată este de 2 813 036 EUR, iar durata garanției este de 10 ani; dacă suma garantată este mai mică decât aceste sume sau garanția se acordă pentru o perioadă de mai puțin de 5, respectiv 10 ani, echivalentul subvenție brută al garanției se calculează ca procentaj corespunzător din plafonul relevant prevăzut la articolul 3 alineatul (2), fie

(c) echivalentul subvenție brută a fost calculat pe baza primelor de siguranță („safe harbour”) stabilite într-o comunicare a Comisiei; sau

(d) înainte de punerea în aplicare:

(i) metoda utilizată pentru calcularea echivalentului subvenție brută al garanției a fost notificată Comisiei în temeiul unui alt regulament al Comisiei din domeniul ajutoarelor de stat aplicabil la acel moment și a fost acceptată de Comisie ca respectând Comunicarea privind garanțiile sau orice comunicare ulterioară; și

(ii)

metoda vizează în mod explicit tipul de garanție și tipul de operațiune subiacentă vizate în contextul aplicării prezentului regulament.

(7) Ajutoarele care constau în alte instrumente sunt considerate ajutoare *de minimis* transparente dacă instrumentul respectiv prevede o limită maximă care să garanteze că nu se depășește plafonul prevăzut la articolul 3 alineatul (2) din prezentul regulament.

Articolul 5

Cumularea

(1) Ajutoarele *de minimis* acordate în conformitate cu prezentul regulament pot fi cumulate cu ajutoare *de minimis* acordate în conformitate cu alte regulamente *de minimis* ([23]).

(2) Ajutoarele *de minimis* acordate în temeiul prezentului regulament nu se cumulează cu nicio compensație acordată pentru același serviciu de interes economic general, indiferent dacă aceasta constituie ajutor de stat sau nu.

(3) Ajutoarele *de minimis* acordate în conformitate cu prezentul regulament nu se cumulează cu ajutoare de stat acordate pentru aceleași costuri eligibile sau cu ajutoare de stat acordate pentru aceeași măsură de finanțare de risc dacă o astfel de cumulare ar depăși intensitatea sau valoarea maximă relevantă a ajutorului stabilită pentru condițiile specifice ale fiecărui caz de un regulament sau de o decizie de exceptare pe categorii adoptat(ă) de Comisie. Ajutoarele *de minimis* care nu se acordă pentru costuri eligibile specifice sau care nu pot fi asociate unor astfel de costuri pot fi cumulate cu alte ajutoare de stat acordate în temeiul unui regulament de exceptare pe categorii sau al unei decizii adoptate de Comisie.

Articolul 6

Monitorizarea și raportarea

(1) Statele membre se asigură că, începând cu 1 ianuarie 2026, informațiile privind ajutoarele *de minimis* acordate pentru servicii de interes economic general sunt înregistrate într-un registru central la nivel național sau la nivelul Uniunii. Informațiile din registrul central conțin identificarea beneficiarului, valoarea ajutorului, data acordării, autoritatea care acordă ajutorul, instrumentul de ajutor și sectorul implicat pe baza nomenclatorului statistic al activităților economice în Uniune („clasificarea NACE”). Registrul central este înființat astfel încât să permită un acces ușor al publicului la informații, asigurând în același timp respectarea normelor Uniunii privind protecția datelor, inclusiv prin pseudonimizarea anumitor intrări, atunci când acest lucru este necesar.

(2) Statele membre înregistrează informațiile enumerate la alineatul (1) în registrul central de la nivel național pentru toate ajutoarele *de minimis* acordate de toate autoritățile din statul membru în cauză în termen de cel mult 20 de zile lucrătoare de la acordarea ajutorului. Statele membre iau măsurile corespunzătoare pentru a asigura acuratețea datelor conținute în registrul central.

(3) Statele membre păstrează evidența informațiilor înregistrate privind ajutoarele *de minimis* timp de 10 ani de la data acordării ajutorului.

(4) Un stat membru acordă noi ajutoare *de minimis* în conformitate cu prezentul regulament numai după ce a verificat că prin noul ajutor *de minimis* suma totală a ajutoarelor *de minimis* acordate întreprinderii respective nu depășește plafonul prevăzut la articolul 3 alineatul (2) din prezentul regulament și că se respectă toate condițiile prevăzute în prezentul regulament.

(5) Statele membre care utilizează un registru central la nivel național transmit Comisiei, până la data de 30 iunie a fiecărui an, date agregate privind ajutoarele *de minimis* acordate pentru anul precedent. Datele agregate conțin numărul de beneficiari, valoarea totală a ajutoarelor *de minimis* acordate și valoarea totală a ajutoarelor *de minimis* acordate per sector (utilizând „clasificarea NACE”). Primele date se transmit pentru ajutoarele *de minimis* acordate în perioada 1 ianuarie-31 decembrie 2026. Statele membre pot prezenta rapoarte Comisiei privind perioadele anterioare în care sunt disponibile date agregate.

(6) La cererea scrisă a Comisiei, statul membru în cauză îi furnizează acesteia, în termen de 20 de zile lucrătoare sau într-un termen mai lung stabilit în cerere, toate informațiile pe care Comisia le consideră necesare pentru a evalua dacă au fost respectate condițiile prevăzute în prezentul regulament, și în special valoarea totală a ajutorului *de minimis* primit de o întreprindere în sensul prezentului regulament și al altor regulamente *de minimis*.

Articolul 7

Dispoziții tranzitorii

(1) Prezentul regulament se aplică ajutoarelor acordate înainte de intrarea sa în vigoare în cazul în care ajutoarele îndeplinesc toate condițiile prevăzute în prezentul regulament.

(2) Se consideră că orice ajutor individual *de minimis* care a fost acordat între 29 aprilie 2012 și 31 decembrie 2023 și care respectă condițiile prevăzute de Regulamentul (UE) nr. 360/2012 nu îndeplinește toate criteriile prevăzute la articolul 107 alineatul (1) din tratat și, prin urmare, este scutit de obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat.

(3) La sfârșitul perioadei de valabilitate a prezentului regulament, ajutoarele *de minimis* care îndeplinesc condițiile prevăzute în prezentul regulament pot fi acordate în mod valabil pentru o perioadă suplimentară de 6 luni.

(4) Până la momentul în care registrul central acoperă o perioadă de 3 ani, în cazul în care intenționează să acorde ajutoare *de minimis* unei întreprinderi în conformitate cu prezentul regulament, statul membru respectiv informează întreprinderea în cauză în scris sau electronic cu privire la valoarea preconizată a ajutorului, exprimată în echivalent subvenție brută, și la caracterul *de minimis* al acestuia, făcând trimitere directă la prezentul regulament. În cazul în care se acordă ajutoare *de minimis* unor întreprinderi diferite, în conformitate cu prezentul regulament, în baza unei scheme, și în cadrul acesteia se acordă întreprinderilor respective ajutoare individuale de valori diferite, statul membru în cauză poate alege să își îndeplinească obligația prin informarea întreprinderilor cu privire la o sumă corespunzătoare valorii maxime a ajutorului care se acordă în cadrul schemei respective. În astfel de cazuri, suma fixă se folosește pentru a determina dacă este respectat plafonul stabilit la articolul 3 alineatul (2) din prezentul regulament. Înainte de acordarea ajutoarelor, statul membru obține o declarație, pe hârtie sau în format electronic, de la întreprinderea respectivă cu privire la orice alt ajutor *de minimis* în cazul căruia se aplică prezentul regulament sau alte regulamente *de minimis* în orice perioadă de 3 ani.

Articolul 8

Intrarea în vigoare și perioada de aplicare

Prezentul regulament intră în vigoare la 1 ianuarie 2024.

Se aplică până la 31 decembrie 2030.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 13 decembrie 2023.

Pentru Comisie

Președinta

Ursula VON DER LEYEN

([1]) JO L 248, 24.9.2015, p. 1.

([2]) Regulamentul (UE) 2023/2831 al Comisiei din 13 decembrie 2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis* (JO L, 2023/2831, 15.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2831/oj).

([3]) Regulamentul (UE) nr. 360/2012 al Comisiei din 25 aprilie 2012 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul ajutoarelor *de minimis* acordate întreprinderilor care prestează servicii de interes economic general (JO L 114, 26.4.2012, p. 8).

([4]) Hotărârea Curții de Justiție din 10 ianuarie 2006, Ministero dell'Economia e delle Finanze/Cassa di Risparmio di Firenze și alții, C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, punctul 107.

([5]) Ibidem, punctele 112 și 113.

([6]) Hotărârea Curții de Justiție din 13 iunie 2002, Regatul Țărilor de Jos/Comisia, C-382/99, ECLI:EU:C:2002:363.

([7]) Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii (JO L 124, 20.5.2003, p. 36).

([8]) Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat (JO L 187, 26.6.2014, p. 1).

([9]) Decizia 2012/21/UE a Comisiei din 20 decembrie 2011 privind aplicarea articolului 106 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul ajutoarelor de stat sub formă de compensații pentru obligația de serviciu public acordate anumitor întreprinderi cărora le-a fost încredințată prestarea unui serviciu de interes economic general (JO L 7, 11.1.2012, p. 3).

([10]) Hotărârea Curții de Justiție din 12 decembrie 2002, Franța/Comisia, C-456/00, ECLI:EU:C:2002:753, punctul 31.

([11]) Regulamentul (CE) nr. 1998/2006 al Comisiei din 15 decembrie 2006 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat ajutoarelor *de minimis* (JO L 379, 28.12.2006, p. 5).

([12]) Hotărârea Curții de Justiție din 28 februarie 2018, ZPT AD/Narodno sabranie na Republika Bulgaria și alții, C-518/16, ECLI:EU:C:2018:126, punctele 55 și 56.

([13]) Hotărârea Curții de Justiție din 24 iulie 2003, Altmark Trans GmbH și Regierungspräsidium Magdeburg /Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, în prezența Oberbundesanwalt beim Bundesverwaltungsgericht, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415, punctele 88-93.

([14]) Comunicarea Comisiei – Cadrul Uniunii Europene pentru ajutoarele de stat sub forma compensațiilor pentru obligația de serviciu public (2011) (JO C 8, 11.1.2012, p. 15).

([15]) Comunicare a Comisiei privind revizuirea metodei de stabilire a ratelor de referință și de scont (JO C 14, 19.1.2008, p. 6).

([16]) Comunicarea Comisiei – Orientări privind ajutoarele de stat pentru promovarea investițiilor de finanțare de risc (JO C 508, 16.12.2021, p. 1).

([17]) De exemplu, Comunicarea Comisiei privind aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE ajutoarelor de stat sub formă de garanții (JO C 155, 20.6.2008, p. 10).

([18]) Comunicarea Comisiei cu privire la aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții (JO C 155, 20.6.2008, p. 10).

([19]) Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, „Pachetul de măsuri de ajutorare a IMM-urilor” [COM(2023) 535 final].

([20]) Regulamentul (UE) 2018/1724 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 octombrie 2018 privind înființarea unui portal digital unic (gateway) pentru a oferi acces la informații, la proceduri și la servicii de asistență și de soluționare a problemelor și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1024/2012 (JO L 295, 21.11.2018, p. 1).

([21]) Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) (JO L 119, 4.5.2016, p. 1); Regulamentul (UE) 2018/1725 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 45/2001 și a Deciziei nr. 1247/2002/CE (JO L 295, 21.11.2018, p. 39).

([22]) Regulamentul (UE) nr. 1379/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1184/2006 și (CE) nr. 1224/2009 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 104/2000 al Consiliului (JO L 354, 28.12.2013, p. 1).

([23]) Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 al Comisiei din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis* în sectorul agricol (JO L 352, 24.12.2013, p. 9), Regulamentul (UE) nr. 717/2014 al Comisiei din 27 iunie 2014 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis* în sectorul pescuitului și acvaculturii (JO L 190, 28.6.2014, p. 45) și Regulamentul (UE) 2023/2831.